

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"מ
מספר: 220.002.22	תת-פרק: טיפול באירועים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הקראת זכויות לחשוד			תאריך פרסום: 04/12/2022
			תאריך תחילה: 04/12/2022
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. כללי:

- א. שלביו השונים של ההליך הפלילי, מחייבים איזון מתמיד בין השימוש בכוח השלטוני הנדרש לאכיפת החוק, לבין הגנה על זכויות היסוד של החשוד או הנאשם.
- ב. אדם הנחשד בביצוע עבירה פלילית ומובא לחקירה על ידי הרשות החוקרת, זכאי לדעת בהזדמנות הראשונה במה הוא חשוד, וכן את זכויותיו להימנע מהפללה עצמית, זכות השתיקה וזכותו להיוועץ בעורך דין.
- ג. הוראות בדבר זכויות החשוד כאמור נכללו, בצורה זו או אחרת, בחוק, בפסיקה, בהמלצות וועדת דותן ובהצעת חוק-יסוד: זכויות בחקירה ובמשפט הפלילי, אשר אושרה בקריאה ראשונה אך טרם הושלמה.
- ד. על פי הנוהג הקיים כיום, בטרם נחקר חשוד באזהרה, מוקראת לו הודעת האזהרה בדבר זכויותיו, אולם לעיתים החשד מתגבש כבר בעת המפגש הראשוני של השוטר עם החשוד בשטח.
- ה. אשר על כן, ובשל ההכרה בצורך למתן ההודעה בדבר זכויות החשוד כאמור בהקדם האפשרי, הוחלט לקבוע בנוהלי המשטרה הוראות המסדירות את חובת היידוע בשטח.

2. המטרה:

לקבוע הוראות בדבר יידוע חשודים בנוגע לזכויותיהם, בטרם הבאתם לחקירה בתחנת המשטרה.

3. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים:

- א. סעיף 47 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א -1971.

- ב. סעיף 34 ו-35 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), התשנ"ו - 1996.
- ג. חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א - 1971 (להלן: "חוק הנוער").
- ד. פקודת המטא"ר 14.01.34 – עיכוב, מעצר ושחרור.
- ה. נוהל אח"מ מס' 300.05.273 – יידוע חשוד בדבר זכויותיו בטרם חקירה.

4. הגדרות:

- א. "חקירה" – תשאול או גביית הודעה בקשר לעבירה, בידי שוטר.
- ב. "חשוד" – אדם אשר קיים חשד סביר, שעבר עבירה.
- ג. "מעצר" – הסמכות הנתונה לשוטר לעצור אדם על פי כל דין, ללא צו, או על פי צו מעצר שיפוטי.
- ד. "עיכוב" – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי, בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה, כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש, בזמן ובתכלית.

5. השיטה:

- א. הקראת הזכויות ;
- ב. דחיית הקראת הזכויות ;
- ג. תיעוד.

6. פירוט השיטה:

א. הקראת הזכויות:

- (1) עיכוב ומעצר חשוד יבוצעו בהתאם לדין וכמפורט ב**פקודת המטא"ר 14.01.34** – עיכוב, מעצר ושחרור.
- (2) בעת הפעלת סמכות עיכוב או מעצר, לאחר הודעה על סיבת העיכוב או המעצר, יודיע השוטר לחשוד את זכויותיו, ככל שניתן בנסיבות העניין בשפה אשר אותה דובר החשוד.
- (3) נוסח ההודעה יהיה מפורט כך:

"אני איש משטרה, מודיעך כי אתה חשוד בעבירה של _____. כל מה שתאמר יכול לשמש נגדך. יש לך את הזכות לא לומר דבר, אך דע כי שמירה על זכות השתיקה עלולה לחזק את הראיות נגדך. יש לך זכות להיוועץ עם עורך דין ואם תבקש תוכל ליצור עמו קשר עם הגעתך לתחנה".
- (4) יובהר בזאת כי התייעצות עם עו"ד תתאפשר באחריות מגזר החקירות בתחנת המשטרה ולא בהתייעצות טלפונית בשטח.
- (5) הקראת הזכויות בשטח תתבצע בעל פה בלבד ותתועד כאמור בסעיף 6'ג' להלן.
- (6) הקראת זכויות לקטין:
 - (א) עפ"י חוק הנוער, הודעה לקטין על זכויותיו תעשה בלשון המובנת לו, בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו.
 - (ב) נוסף על ההודעה כאמור בסעיף 6א3, כאשר מדובר בקטין שאינו עצור יוסיף השוטר גם את הנוסח המפורט להלן:

"יש לך זכות להתייעץ, ככל האפשר, לפני החקירה, עם אחד ההורים או עם קרוב משפחה אחר שמלאו לו שמונה עשרה שנים, או עם אדם אחר הקרוב אליך שמלאו לו שמונה עשרה שנים. כמו כן, יש לך זכות שאחד מאלה יהיה אתך בחקירה. אתה יכול לבקש לוותר על זכות זו אם יש לך סיבה לכך."

ב. דחיית הקראת הזכויות :

- (1) חובת ההודעה על זכויות החשוד לא תחול באופן מיד, אם מסירת ההודעה לחשוד עלולה למנוע סיכול ביצוע עבירה, או עלולה לאפשר העלמת ראיות, לסכל אפשרות לאתר ולתפוס ראיות, או לסכל איתור של חשודים אחרים בביצוע העבירה.
- (2) חלפו הנסיבות שמנעו את מתן ההודעה על הזכויות ימסור השוטר את ההודעה בהקדם האפשרי.
- (3) בוצעה הקראת זכויות בגין הכנסה לסטאטוס מעוכב, אין חובה לחזור ולבצעה בשנית במסגרת הכנסה לסטאטוס עצור.
- (4) למעט תשאול חשוד בעבירה מנהלית לפי חוק איסור צריכה זנות (הוראת שעה ותיקון חקיקה) תשע"ט-2019, בעבירות מנהליות (כולל קנסות תעבורה, הזמנה לדין, הקמת רעש) – אין צורך להזהיר.

ג. תיעוד :

- (1) בכפוף לנוהל אג"ם מס' 220.003.16 "מצלמות גוף", ככל שהאירוע מתועד במצלמות הגוף, יש להקפיד לתעד גם את הקראת הזכויות במסגרת תיעוד האירוע.
- (2) יש לתעד בדו"ח הפעולה את דבר הקראת הזכויות כחלק מביצוע העיכוב/המעצר.
- (3) יש לסמן בטופס העיכוב/מעצר הממוחשב/הידני את החיוויים/שדות הנדרשים בדבר הקראת זכויות החשוד, או דחיית החובה וסיבתה.

7. אחריות, פיקוח ובקרה :

באחריות קציני אג"ם במחוזות, במרחבים ובתחנות, לפעול ליישום הוראות הנוהל, ולערוך פעילות פיקוח ובקרה עיתית בתחום זה.